

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 135 012/99-11030
Signatura: vm5cs102

Oblastní pracoviště Olomouc
Okresní pracoviště Šumperk

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní škola Loštice Komenského 17, 789 83 Loštice
Identifikátor ředitelství:	600 148 325
IZO:	102 680 311
Ředitel školy:	Mgr. Mojmír Mazal
Zřizovatel:	Obec Loštice
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Šumperk
Termín inspekce:	28. ledna 1999
Inspektoři:	Mgr. Josef Konečný Mgr. Zonna Němcová
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Řízení školy Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Povinná dokumentace školy, koncepce rozvoje školy na období 1994 -1999, návrh nové koncepce na období 1999 - 2004, plán práce školy na školní rok 1998/1999, měsíční plány, rozdělení kompetencí pracovníků, zápisy z pracovních porad, zahajovací výkaz školy s přílohami na školní rok 1998/1999, záznamy o hospitacích, tematické plány učiva českého jazyka pro 6. a 9. ročník, sešity českého jazyka a žákovské knížky žáků tříd VI. B a IX. B, kontrolní slohová práce žáků VI. B.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Základní škola Loštice má právní subjektivitu. V osmnácti třídách 1. - 9. ročníku je celkem 395 žáků. Škola sdružuje školní družinu se dvěma odděleními a školní jídelnu.

1 Koncepční záměry, plánování výchovně-vzdělávacího procesu

Z hlediska dlouhodobého rozvoje školy byly stanoveny cíle na léta 1994 až 1999 předcházející ředitelkou školy. Koncepční záměry jsou jasné a konkrétní. V současné době již není prokazatelné, zda byly projednány se zřizovatelem, učitelským sborem i rodiči a jaké byly jejich postoje. Podle vyjádření nynějšího ředitele se stanovené cíle zejména v oblasti materiálně-technického zabezpečení podařilo realizovat jen částečně. Návrh nové koncepce zahrnující všechny oblasti činnosti školy na období 1999 - 2004 bude projednán před zahájením školního roku 1999/2000.

Celoroční plán školy na školní rok 1998/1999 nevychází z analýzy stavu výchovně-vzdělávací činnosti a výsledků kontrol. Obsahuje především organizační strukturu školy a měsíční diář úkolů ředitele a jeho zástupkyně. Vytyčené úkoly přihlížejí k možnostem a k materiálním, finančním a personálním podmínkám školy. Konkretizace úkolů ostatních pracovníků se uskutečňuje prostřednictvím měsíčních plánů práce. Plánované termíny jsou vedením školy sledovány a vyhodnocovány.

Kvalitu konceptních záměrů a plánování výchovně-vzdělávací činnosti hodnotí ČŠI jako spíše nadprůměrnou.

2 Odborné a pedagogické řízení

2.1 Organizační struktura

Vedení školy tvoří ředitel a jeho zástupkyně. Podle povahy problému se na řízení školy podílejí i vedoucí jednotlivých předmětů, výchovný poradce a vedoucí vychovatelka školní družiny. Metodické orgány nejsou ve škole ustaveny. Organizace vzdělávacího a výchovného procesu i provozu školy vychází z rámcově vypracovaného organizačního řádu, který je součástí plánu práce, a ze stanovených kompetencí pracovníků. Oblast působení, povinností a odpovědnosti zástupkyně ředitele a výchovného poradce není písemně vymezena.

Pedagogická rada se schází šestkrát ročně podle plánu, její zasedání je funkční a zápisy mají vypovídací hodnotu. Pracovní porady se konají v ostatních měsících, řeší aktuální výchovně-vzdělávací problémy. Jejich počet vyhovuje efektivnímu řízení školy.

Řád školy je kvalitně zpracován a akceptován žáky i zaměstnanci. Provozní pracovníci spoluvytvářejí dobré podmínky pro práci pedagogů a žáků. Ve škole je vytvořena atmosféra důvěry a vzájemné spolupráce. Činnost školy je dobře zajištěna po stránce organizační i vzdělávací.

Organizační struktura školy má dílčí pozitiva nad běžnou úroveň.

2.2 Personální struktura

Výchovně-vzdělávací proces ve školním roce 1998/1999 zajišťují 22 učitelé a 2 vychovatelky školní družiny. Pedagogický sbor s průměrným věkem 41,6 roků je složen z pěti mužů a devatenácti žen. Pedagogickou způsobilost nemá jedna učitelka, odborně způsobilé pro výuku na 1. stupni nejsou dvě učitelky a na 2. stupni tři učitelky. Výuka na 1. stupni je zajištěna učiteli s odbornou způsobilostí na 84,5 % a na 2. stupni na 62,8 %. V řadě předmětů se podařilo zajistit výuku se stoprocentní odborností (český jazyk, francouzský jazyk, matematika, fyzika, chemie, zeměpis,

výtvarná výchova, tělesná výchova a sportovní výchova). Současné využití odbornosti učitelů ve výuce lze hodnotit jako optimální.

Personální struktura školy má spíše nadprůměrnou úroveň.

3 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Plán kontrolní činnosti není samostatným dokumentem, ale je začleněn do plánu práce školy. V systému řízení je zajištěna kontrola plnění a vyhodnocování úkolů. Vedení školy má rozděleny oblasti pro kontrolní činnost a využívá zjištěné poznatky pro ovlivňování další práce školy. Hospitace jsou plánovány s měsíčním předstihem a mají za cíl provést kontrolu výchovně-vzdělávací práce všech pedagogických pracovníků. Ke dni inspekce provedl ředitel školy osm hospitací, zástupkyně ředitele deset hospitací. Záznamy z hospitací jsou pořizovány a obsahují i závěry a doporučení. Operativně je prováděna kontrola třídní dokumentace, dozorů, dodržování řádu školy, žákovských knížek, učebních pomůcek atd.

Pro hodnocení pracovníků jsou vypracována hodnotící kritéria, podle nichž se přidělují nenárokové složky platu. Práce učitelů je hodnocena objektivně.

Kontrolou žákovských knížek bylo zjištěno, že učitelé využívají v dostatečné míře pochval za rozmanité aktivity a hodnocení žáků známkami má motivující charakter. Při klasifikaci se ojediněle vyskytují i známky jiného stupně než povoluje vyhláška o základní škole (mínusy, plusy).

Výsledky vzdělávání žáků zjišťuje vedení školy analýzou jejich hodnocení na konci každého klasifikačního období, pomocí testů a prověrek učitelů a standardizovaných testů systému Kalibro v 5. a 9. ročníku. Vlastní evaluační nástroje (např. srovnávací testy) vedení školy nemá.

Celkově lze kontrolní systém školy a jeho využití v řídicí činnosti hodnotit jako účinný, promyšlený, s dílčími pozitivy nad běžnou úroveň.

4 Informační systém - vnitřní a vnější

Předávání informací a úkolů pracovníkům je promyšlené a operativní. Přenos informací se realizuje prostřednictvím nástěnek ve sborovně, školního rozhlasu, pracovních porad a osobním kontaktem s pracovníky. Žáci i učitelé se o všech závažných věcech dovídají včas a úplně. Důvěrné informace o žácích se zdravotním postižením jsou dostatečně zabezpečeny před zneužitím.

Vnější informační systém tvoří pravidelné třídní schůzky rodičů s učiteli, operativní kontakt prostřednictvím žákovských knížek, u problémových žáků individuální pohovory s rodiči, školní a obecní časopis, plakáty. Přenášení informací od rodičů k vedení školy je zajištěno formou zápisů z průběhu třídních schůzek.

Vnitřní a vnější informační systém školy je funkční, spíše nadprůměrný.

5 Vedení povinné dokumentace

Kontrolovaná povinná dokumentace školy je vedena v souladu s platnými právními předpisy. Obsahová a formální stránka má velmi dobrou úroveň.

Vedení povinné dokumentace školy má nadprůměrnou úroveň.

6 Plnění učebních plánů, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

Škola vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola v 1., 2. a 6. - 9. ročníku a vzdělávacího programu Obecná škola ve 3. - 5. ročníku. Stanovené učební plány jsou plněny.

V rámci programů si mohou žáci individuálně volit další vzdělávací a zájmové aktivity:

- na 1. stupni nepovinné předměty náboženství, sborový zpěv a pohybové hry,
- na 2. stupni volitelné předměty informatika, domácnost, francouzský jazyk a sportovní výchova,
- zájmové kroužky dopravní a recitační.

Nabídka dalších aktivit žáků vychází z podmínek školy a je na průměrné úrovni. Pro osm integrovaných žáků jsou vypracovány individuální vzdělávací plány a je jim věnována péče ve vyučování i mimo vyučování.

Učební plány schválených vzdělávacích programů jsou plněny. Nabídka individuálních a zájmových aktivit je na průměrné úrovni.

7 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Rozpočet přidělený Školským úřadem Šumperk je využit především na nákup učebnic, učebních potřeb a pomůcek. Rozpočet školy přidělený zřizovatelem zabezpečuje její provoz i drobnou údržbu. Finanční prostředky ze státního rozpočtu umožňují realizovat vzdělávací program a jsou využívány efektivně ve prospěch žáků.

Efektivnost využívání finančních prostředků ze státního rozpočtu je hodnocena nadprůměrně.

Další zjištění jsou zaměřena na podmínky výuky předmětu český jazyk.

8 Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti

Základní škola Loštice má celkově vzhledem ke stávajícímu počtu žáků (průměr na třídu činí 22 žáků) ve třídách vyhovující prostorové podmínky s dostatkem kmenových učeben pro jednotlivé třídy, prostor pro dělení tříd při výuce cizích jazyků i velmi dobře vybavených odborných učeben. Nadstandardní úroveň má audiovizuální učebna, která svým zařízením umožňuje využití v různých předmětech.

Výuka českého jazyka je realizována především v kmenových učebnách, výběrově dle probíraného učiva probíhají některé vyučovací hodiny literatury ve vkusně a účelně zařízeném interiéru žákovské knihovny, která poskytuje učitelům i žákům bohatý a aktuálně doplňovaný knižní fond beletrie, odborné a pedagogické literatury. Potřebám obsahu učiva českého jazyka tříd 1. stupně slouží druhá žákovská knihovna s odpovídající dětskou literaturou. Obě žákovské knihovny jsou žáky využívány i mimo pravidelné vyučování. Výběr a nákup učebnic českého jazyka byl proveden promyšleně a zodpovědně. Pro všechny žáky 6. - 9. ročníku jsou ve škole již k dispozici učebnice českého jazyka i čítanky pro přijatý vzdělávací program. Další učební texty pro procvičení učiva a ověřování znalostí připravují učitelé kopírováním vhodných materiálů. Vybavení pomůckami pro jazykové vyučování je standardní, pomůcky k zajištění názornosti

v hodinách literatury jsou většinou zastaralé a nepoužívané (diapozitivy, audionahrávky aj.) vzhledem k současné nedostatečně pestré a neaktualizované nabídce školám. V případě potřeby mají učitelé možnost používat funkční audiovizuální techniku.

Cílevědomým úsilím vedení školy a aktivním přístupem učitelů se materiálně-technické podmínky výuky českého jazyka zdokonalují. ČŠI je hodnotí jako spíše nadprůměrné.

9 Hodnocení psychohygienických podmínek

Čistota, vytápění, osvětlení a estetika prostředí učeben i dalších prostor školy jsou na žádoucí úrovni. Vybavenost pracovních míst starým a značně poškozeným nábytkem pro žáky a učitele je nevyhovující. Situace se částečně řeší renovací lavic a židlí, v dalším období se provede dle koncepčních záměrů ředitele školy postupná výměna žákovského nábytku.

V rozvrhu hodin nebyly zjištěny nedostatky. Psychohygienické požadavky a hygienické zásady jsou dodrženy. Pozitivní je zařazování některých vyučovacích hodin českého jazyka do produktivních druhých a třetích hodin denního rozvrhu jednotlivých tříd.

V době přestávek relaxují žáci volně ve třídách a na chodbách. Pořádek a bezpečnost jsou zajištěny stanoveným pedagogickým dozorem. Pobyt venku za příznivého počasí je umožněn jen žákům 1. - 4. ročníku, jejichž třídy jsou umístěny v druhé školní budově. Školní bufet v hlavní budově svou nabídkou vhodných a cenově dostupných nápojů řeší zabezpečení pitného režimu.

Při kontrolní hospitaci bylo v jednom případě zjištěno nesprávné sezení levorukého žáka.

Na základě uvedených zjištění jsou hodnoceny psychohygienické podmínky výuky jako průměrné.

10 Hodnocení personálních podmínek

Výuka 32 hodin českého jazyka v učebním plánu tříd 6. - 9. ročníku je zajištěna třemi pedagogicky i odborně způsobilými učiteli, mezi nimiž je jedna učitelka se začínající pedagogickou praxí.

Personální podmínky výuky českého jazyka jsou vynikající.

11 Plnění učebních osnov

Ze zápisů v třídních knihách, zpracovaných a kontrolovaných tematických plánů učiva (TPU) českého jazyka v 6. a 9. ročníku pro tento školní rok je zřejmé plnění učebních osnov. Učitelka v 6. ročníku správně navázala na učivo 5. ročníku, v němž dle vzdělávacího programu Obecná škola jsou určité diference v obsahu mluvnického učiva. Časová i obsahová realizace plnění osnov je této skutečnosti přizpůsobena.

Učební osnovy českého jazyka jsou plněny.

12 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Hodnocení kvality vyučování v českém jazyce vychází ze dvou kontrolních hospitací v jazykovém vyučování a v literatuře.

V obou hodinách s použitou frontální metodou práce učitelů byli žáci seznámeni s vyučovacími cíli. V jazykovém vyučování zvolila učitelka přiměřené, účinné metody a prostředky s častým střídáním písemných a ústních činností, jimiž dosáhla efektivního

využití časového prostoru i výkonnosti žáků. Náročné pravopisné učivo vhodně motivovala, následně srozumitelně a jednoduše vysvětlovala a ihned ověřovala porozumění společnými i samostatnými úkoly. Žáci pracovali uvolněně a se zájmem. Zápisy v sešitech jsou vedeny jednotně, jsou kontrolovány a opravovány. Jedna kontrolní slohová práce je napsána, opravena a je proveden pouze rozbor klasifikace bez analýzy stylistických a pravopisných chyb.

V začátku vyučovací hodiny literatury získal učitel zájem všech žáků zadáním samostatného řešení tajenky se jmény spisovatelů a literárními pojmy. Po individuální hlasité četbě ukázky z tvorby nově probíraného autora si učitel ověřoval dovednost žáků orientovat se ve struktuře literární ukázky a návodnými otázkami zjišťoval porozumění groteskní situace v textu. Čtenářská dovednost měla odpovídající úroveň, další činnosti, které svou náročností byly přiměřené věku žáků, byly již poznamenány jejich nižší aktivitou.

Ve sledovaných vyučovacích hodinách převažovala dílčí pozitiva nad běžnou úroveň.

13 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

V průběhu vyučování českého jazyka prokazovala většina žáků vědomosti, dovednosti a návyky na velmi dobré úrovni. V 6. ročníku tomu odpovídá i klasifikace za první pololetí školního roku 1998/1999, kdy není ani jeden žák hodnocen v českém jazyce dostatečnou a nedostatečnou známkou. Písemný projev měl lepší formální úroveň u žáků v 6.ročníku, v ústním vyjadřování se projevovali velmi dobře žáci 9. ročníku, z nichž někteří uplatňovali obratně poznatky z vlastní četby a filmové tvorby. S úspěšnými pracemi v českém jazyce - slohu a ukázkami básnické tvorby žáků jsou seznamováni ostatní žáci školy, učitelé i rodiče na stránkách školního časopisu. S cílem zdokonalit čtenářské dovednosti žáků, podporovat a posílit jejich zájem o hodnotnou četbu oslovili v tomto časopise učitelé českého jazyka nejen rodiče, ale i žáky vhodným a nenásilným upozorněním na význam a podíl dobré knihy při školní práci a celkovém formování životních postojů. Velmi dobré výsledky učení v českém jazyce v 5. a 9. ročníku potvrdily dosažené úspěchy ve standardizovaných testech Kalibro, kde žáci Základní školy Loštice převyšovali republikový průměr. Na druhé straně je považována za negativum opakovaná neúčast žáků školy v okresních kolech olympiády v českém jazyce.

Posuzovaná oblast výsledků vyučování má dílčí nedostatky a je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

ZÁVĚRY

- Plánování je méně systematické, koncepční záměry jsou jasné, plány jsou sledovány a vyhodnocovány, hodnocení není plně účinné.
- Řízení školy je funkční, kompetence jsou stanoveny, metodické orgány nejsou ustaveny, personální struktura umožňuje plnit vzdělávací programy, pedagogičtí pracovníci jsou efektivně využiti podle odborné způsobilosti.
- Systém kontrol není zcela promyšlen, hodnocení pracovníků je objektivní podle stanovených kritérií, hodnocení žáků má motivující funkci.

- Vnitřní informační systém je založen na daných pravidlech, informace jsou přístupné, informovanost rodičů a veřejnosti je zpravidla dobrá, s menšími výkyvy a nedostatky, služby rodičům jsou nabízeny na základní úrovni. V četnosti konaných třídních schůzek jsou rezervy.
- Vedení kontrolované dokumentace je v souladu se zákonnými předpisy.
- Učební plány přijatých vzdělávacích programů jsou plněny, nabídka individuálních aktivit je na průměrné úrovni.
- Finanční prostředky jsou využívány efektivně ve prospěch žáků a výchovně-vzdělávacího programu.
- Škola má pro výuku českého jazyka v 6. - 9. ročníku dostatek učebnic, které odpovídají vzdělávacímu programu Základní škola.
- Učební pomůcky pro výuku českého jazyka - literatury jsou zastaralé a nefunkční.
- Stav žákovského nábytku je nevyhovující.
- V rozvrhu hodin jsou respektovány psychohygienické požadavky a didaktické zásady.
- Personální podmínky výuky českého jazyka jsou vynikající.
- Ve vyučování českého jazyka byly zařazeny zajímavé a aktivizující činnosti.
- Škola vykazuje již několik let absenci v účasti žáků v okresních kolech olympiády českého jazyka.

Řízení školy má podle výsledků orientační inspekce spíše nadprůměrnou úroveň. Podmínky a průběh výchovně-vzdělávacího procesu v českém jazyce vykazují převahu dílčích pozitiv nad běžnou úroveň.

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu Josef Konečný, v. r.

členka týmu Zonna Němcová, v. r.

V Šumperku dne 2. února 1999

Přílohy: -----

Inspekční zprávu jsem převzal dne 9. 2. 1999

razítko

Podpis ředitele školy: Mojmír Mazal, v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Obec Loštice	15. 2. 1999	135 012/99-11030
Školský úřad: Šumperk	15. 2. 1999	Mgr. M. Lachnit v. r.
Rada školy:	15. 2. 1999	135 012/99-11030

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
-----	-----	nebyly doručeny